

Predmet C-110/24

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

9. veljače 2024.

Sud koji je uputio zahtjev:

Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana
(Španjolska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

24. siječnja 2024.

Tužitelj:

Sindicat de Treballadores i Treballadors de les Administracions i els
Serveis Publics (STAS-IV)

Tuženik:

Valenciana d'Estrategies i Recursos per a la Sostenibilitat
Ambiental, S. A. (VAERSA)

[*omissis*]

[sud koji upućuje zahtjev, stranke i postupak]

OKOLNOSTI SPORA

PRVO – Sala de lo Social del Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana (radno i socijalno vijeće Visokog suda autonomne zajednice Valencije, Španjolska) zaprimila je 13. listopada 2023. kolektivnu tužbu koju je Sindicat de Treballadores y Treballadors de les Administracions i Serveis Publics STAS-IV (u daljnjem tekstu: tužitelj ili STAS-IV) podnio protiv društva Valenciana d'Estrategies i Recursos per a la Sostenibilitat Ambiental, S. A. (u daljnjem tekstu: VAERSA ili tuženik) i u kojoj se nakon iznošenja činjenica naposljetku zahtijevalo: „da se osoblju zaduženom za bioraznolikost prizna pravo na to da mu se u stvarno radno vrijeme uračunaju putovanja službenim vozilom od baze do mjesta obavljanja posla i od mjesta obavljanja posla gdje svakodnevno obavlja svoje zadatke do baze, pri čemu radni dan završava u 15:00 predajom

vozila u bazi, te da se društvu VAERSA naloži da prizna to pravo i snosi sve posljedice koje iz toga proizlaze”.

U skladu sa zahtjevima iz tužbe, kao zainteresirane stranke navedeni su sljedeći sindikati: Comisiones Obreras del País Valenciano (CCOO PV), Confederació General del Treball del País Valencià i Múrcia (CGT-PV), Unión General de Trabajadores del País Valenciano (UGT PV), Intercomarcal de Trabajadores de Castellón (SIT), Unión Sindical Obrera de la Comunidad Valenciana (USO) i Colectivo de Personal Administrativo y Técnico de VAERSA.

DRUGO – [omissis]

TREĆE – [omissis] [nacionalni postupak]

ČETVRO – 1. Odlukom od 5. prosinca 2023. strankama je dodijeljen rok od deset dana da iznesu argumente za moguće upućivanje zahtjeva za prethodnu odluku Sudu Europske unije.

2. Posredstvom odvjetnice sindikat tužitelj STAS-IV poslao je dopis u kojem je iznio svoje protivljenje upućivanju zahtjeva za prethodnu odluku jer je smatrao da, u skladu s odredbama Direktive 2003/88/EZ i tumačenjem Suda, treba donijeti presudu kojom se prihvaća tužba.

I odvjetnik općeg odvjetništva autonomne zajednice Valencije iznio je argumente i usprotivio se upućivanju zahtjeva za prethodnu odluku te je zatražio da se donese presuda kojom se odbija tužba, a taj je zahtjev temeljio također na tumačenju Direktive 2003/88/EZ i sudskoj praksi Suda.

ČINJENICE I PREDMET SPORA

PRVO – Prikaz relevantnih činjenica

Tuženo društvo VAERSA dio je javnog sektora koji obuhvaća zaklade i poduzeća autonomne zajednice Valencije te ima pravnu prirodu jednog od trgovačkih društava predviđenih *sedmom dodatnom odredbom, u vezi s člankom 2. stavkom 3. točkom (b) Leya 1/2015, de 6 de febrero, de la Generalitat, de Hacienda Pública, del Sector Público Instrumental y de Subvenciones (Zakon 1/2015 autonomne zajednice od 6. veljače o javnim financijama, instrumentalnom javnom sektoru i bespovratnim sredstvima)*. Autonomna zajednica Valencija ima većinski udio u njegovu dioničkom kapitalu te je ono dio Consellerije de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica (Ministarstvo poljoprivrede, ruralnog razvoja, klimatske krize i ekološke tranzicije autonomne zajednice Valencije, Španjolska).

Društvo VAERSA smatra se subjektom pod nadzorom javnog sektora s kojim javni sektor može izravno sklapati ugovore o javnoj nabavi te tehničkom službom Uprave autonomne zajednice Valencije, različitih subjekata lokalne uprave i subjekata javnog sektora koji ovise o nekom od njih i imaju svojstvo javnih

naručitelja, te se smatra da je obvezno izvršavati zadaće upravljanja u skladu s projektima, izvješćima ili drugim tehničkim dokumentima.

S učinkom od 1. siječnja 2018. društvo VAERSA pristupilo je II. kolektivnom ugovoru za osoblje u javnoj upravi autonomne zajednice.

Odlukom Direccióna General de Medio Natural y de Evaluación Ambiental (Glavna uprava za okoliš i procjenu učinka na okoliš autonomne zajednice Valencije, Španjolska) odobrena su ulaganja u poboljšanje područja Europske ekološke mreže Natura 2000 autonomne zajednice Valencije od 2022. do 2025. te se društvu VAERSA naložilo izvršenje tog poboljšanja u skladu s tehničkim specifikacijama.

Djelatnost strukturnih zadaća pretpostavlja obavljanje aktivnosti u okolišu na zemljopisnom području cijele autonomne zajednice Valencije.

Kolektivni spor utječe na osoblje čiji su članovi na Popisu radnih mjesta društva VAERSA navedeni kao zaposlenici zaduženi za bioraznolikost, koje se ranije nazivalo osobljem zaduženim za mikrorezervate a danas osobljem zaduženim za mrežu Natura 2000.

Za obavljanje svoje djelatnosti društvo VAERSA organiziralo je 15 skupina na pokrajinskoj razini, od kojih je njih šest u Valenciji, četiri u Alicanteu i pet u Castellónu, čiji su sastav, raširenost i polazište sljedeći:

- Skupina Alicante Sjever, s polazištem u Alcoyju, koju čine jedan nadzornik i tri stručnjaka za mikrorezervate.
- Skupina Alicante Jug, s polazištem u Santa Fazu, koju čine jedan nadzornik i tri stručnjaka za mikrorezervate.
- Skupina Alicante Jávea, s polazištem u Jávei, koju čine jedan nadzornik i tri stručnjaka za mikrorezervate.
- Skupina Alicante Orihuela, s polazištem u Orihueli, koju čine jedan nadzornik i tri stručnjaka za mikrorezervate.
- Skupina Castellón Sjever, s polazištem u Vistabelli, koju čine jedan nadzornik i tri stručnjaka za mikrorezervate.
- Skupina Castellón Forcall, s polazištem u Forcallu, koju čine jedan nadzornik i dva stručnjaka za mikrorezervate.
- Skupina Castellón Peñíscola, s polazištem u Peñíscoli, koju čine jedan nadzornik i dva stručnjaka za mikrorezervate.
- Skupina Castellón Jug, s polazištem u VAERSA Castellónu, koju čine jedan nadzornik i tri stručnjaka za mikrorezervate.

- Skupina Castellón Altura, s polazištem u Alturi, koju čine jedan nadzornik i tri stručnjaka za mikrorezervate.
- Skupina Valencia Sjever, s polazištem u CIEF Quart de Pobletu, koju čine jedan nadzornik i tri stručnjaka za mikrorezervate.
- Skupina Valencia Jug, s polazištem u Gandíji, koju čine jedan nadzornik i tri stručnjaka za mikrorezervate.
- Skupina Valencia Ontinyent, s polazištem u Ontinyentu, koju čine jedan nadzornik i tri stručnjaka za mikrorezervate.
- Skupina Valencia Requena, s polazištem u Requeni, koju čine jedan nadzornik i tri stručnjaka za mikrorezervate.
- Skupina Valencia Ayora, s polazištem u Ayori, koju čine jedan nadzornik i tri stručnjaka za mikrorezervate.
- Skupina Valencia Aras de los Olmos, s polazištem u Arasu de los Olmos, koju čine jedan nadzornik i tri stručnjaka za mikrorezervate.

Osim toga, društvo VAERSA ima pokrajinskog nadzornika koji je koordinator i osobu odgovornu na razini autonomne zajednice.

Nadzornicima se svaki mjesec WhatsApp porukom šalje raspored rada podijeljen po pokrajinama, skupinama i određenom radnom danu u kojem se navodi točna lokacija obavljanja posla i zadataka koje treba obaviti svaka skupina te ostali tehnički detalji.

Radnici putuju vlastitim prijevoznim sredstvom od svojeg doma do polazišta, takozvane „baze”, koje unaprijed određuje društvo VAERSA i na kojem trebaju biti u 8:00. Nakon okupljanja u bazi odlaze na mjesto obavljanja posla vozilom koje im društvo VAERSA stavlja na raspolaganje, kojim upravlja radnik društva VAERSA i u koje se utovaruje oprema nužna za obavljanje zadataka. Zaposlenici u 15:00 završavaju s poslom na mjestu njegova obavljanja te se službenim vozilom vraćaju u bazu, a odande odlaze svojim kućama.

Ugovori o radu za privremeno obavljanje poslova koje je društvo VAERSA potpisivalo s radnicima koji pružaju usluge u mikrorezervatima sadržavaju sljedeću odredbu: „Radni dan zaposlenika započinje njegovim dolaskom u mikrorezervat, a završava na mjestu gdje ostavi službeno vozilo. Zaposlenik putuje službenim vozilom. Vrijeme provedeno na putu u oba smjera ne računa se kao stvarno radno vrijeme. Ta je radna okolnost uključena u poseban dodatak na plaću koji se dodjeljuje radniku odnosno radnici”.

U zapisniku pregovaračkog tijela društva VAERSA od 15. lipnja 2018. navedeno je sljedeće: „Uprava pokreće pitanje uračunavanja 50 % vremena koje je osoblje

bez svojeg mjesta rada provelo na putu u stvarno radno vrijeme (kao što je to već slučaj s nekim osobljem)”.

Od početka izvršavanja zadaće upravljanja bioraznolikošću, društvo VAERSA osoblju zaduženom za bioraznolikost uračunava u stvarno radno vrijeme svakodnevno putovanje od polazišta odnosno baze do mjesta obavljanja posla, ali ne i svakodnevno putovanje od mjesta obavljanja posla do polazišta odnosno baze nakon završetka radnog dana.

DRUGO – Predmet spora

Sindikata tužitelj zahtijeva da se osoblju zaduženom za bioraznolikost prizna pravo na to da mu se u stvarno radno vrijeme uračunaju putovanja službenim vozilom od baze do mjesta obavljanja posla (na početku radnog dana) i od mjesta obavljanja posla do baze (po završetku radnog dana) nakon što u 15:00 završe s radnim danom u bazi.

PRAVNA OSNOVA

PRVO – Nadležnost Suda Europske unije

U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (b) Ugovora o Europskoj uniji (SL 2016., C 202, str. 13.), člankom 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL 2016., C 202, str. 47.) i člankom 4.bis Leya Orgánica del Poder Judicial (Organski zakon o pravosudnom sustavu), Sud Europske unije nadležan je za odlučivanje o prethodnim pitanjima koja se tiču tumačenja prava Europske unije i valjanosti akata institucija, tijela, uređa ili agencija Unije.

DRUGO – Tekst primjenjivih odredbi nacionalnog prava i prava Zajednice

(a) Španjolsko pravo

Španjolskim pravom uređuje se radno vrijeme u člancima 34. do 38. *Estatuta de los Trabajadores*, aprobado por el Real Decreto Legislativo 2/2015, de 23 de octubre (Zakon o radu, odobren Kraljevskom zakonodavnom uredbom 2/2015 od 23. listopada) (BOE br. 255 od 24. listopada 2015.).

[*omissis*] [nacionalni propisi koji nisu primjenjivi na ovaj slučaj]

Na predmet ovog spora upućuje se u članku 34. *Zakona o radu*, u njegovim stavicima 1., 3. i 5. koji glase kako slijedi: „1. Trajanje radnog vremena određeno je kolektivnim ugovorima ili ugovorima o radu.

Najdulje trajanje uobičajenog radnog vremena iznosi 40 sati tjedno prosječnog stvarnog rada izračunanog na godišnjoj razini.

[...]

3. Od kraja radnog dana do početka sljedećeg radnog dana mora proći najmanje dvanaest sati.

Broj sati u uobičajenom radnom vremenu ne može prijeći devet sati dnevno, osim ako je kolektivnim ugovorom ili, ako njega nema, sporazumom sklopljenim između poduzeća i predstavnika radnika predviđena drukčija raspodjela dnevnog radnog vremena, poštujući, u svakom slučaju, vrijeme odmora između dva radna dana.

[...]

5. Radno vrijeme se računa tako da obuhvaća vrijeme dok se radnik nalazi na svom radnom mjestu, kako na početku tako i na kraju dana.”

(b) Pravo Europske unije:

Osnovno pravno pravilo je Direktiva 2003/88/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. studenoga 2003. o određenim vidovima organizacije radnog vremena (SL 2003., L 299, str. 9.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 2., str. 31.), a kad je riječ o predmetu ovog postupka treba istaknuti sljedeće njezine odredbe:

Članak 1. stavak 1. glasi: „Ova direktiva postavlja minimalne sigurnosne i zdravstvene uvjete za organizaciju radnog vremena”.

U članku 1. stavku 2. navodi se da se Direktiva primjenjuje na: „(a) najkraća razdoblja dnevnog odmora, tjednog odmora i godišnjeg odmora, na stanke i najveći broj radnih sati tjedno; i [...] na sve sektore djelatnosti, kako javne, tako i privatne, u smislu članka 2. Direktive 89/391/EEZ, ne dovodeći u pitanje članke 14., 17., 18. i 19. ove Direktive”.

Članak 2. sadržava definicije. Osobito:

U njegovoj točki 1. radno vrijeme definira se na sljedeći način: „vremensko razdoblje u kojem radnik radi, stoji na raspolaganju poslodavcu i obavlja svoje poslove i zadatke u skladu s nacionalnim propisima i/ili praksom”.

U njegovoj točki 2. vrijeme odmora definira se na sljedeći način: „vremensko razdoblje koje nije radno vrijeme”.

TREĆE – Relevantna sudska praksa Sale IV del Tribunal Supremo de España (četvrto vijeće Vrhovnog suda, Španjolska)

U presudi Tribunala Supremo (Vrhovni sud) 605/2020 od 7. srpnja, povodom žalbe 208/2018 (ECLI:ES:TS:2020:23309), upućivanjem na pravnu teoriju iz presude Suda od 10. rujna 2015. (C-266/14), ističe se da je radno vrijeme „vremensko razdoblje u kojem radnik radi, stoji na raspolaganju poslodavcu i obavlja svoje poslove i zadatke u skladu s nacionalnim propisima i/ili praksom te

taj pojam treba razumjeti kao suprotan vremenu odmora jer su ta dva pojma međusobno isključiva” te se smatra da je radno vrijeme u slučaju koji se ispituje, u kojem se djelatnost poduzetnika sastoji od ugradnje, održavanja i popravka dizala i može se obavljati samo na adresi klijenata, i putovanje radnika od njihova doma do općina Éibar i San Sebastián. Tribunal Supremo (Vrhovni sud) smatra da: „ako je putovanje na adresu klijenta ključno za obavljanje djelatnosti poduzetnika, koji ne bi mogao ugrađivati dizala, održavati ih ili popravljati a da svoje radnike ne šalje, zajedno s potrebnom opremom i alatima, na adresu klijenata, što se naplaćuje u računima za te usluge, jasno je da se to putovanje treba smatrati radnim vremenom”.

U istom se smislu utvrđuje i u presudi Tribunala Supremo (Vrhovni sud) 617/2021 od 9. lipnja, povodom žalbe 27/2020 (ECLI:ES:TS:2021:2419), u slučaju u kojem je poduzetnik u određenom trenutku odlučio da će tehničari na terenu ili vanjski montažeri započinjati radni dan u 8:00 na adresi prvog klijenta i završavati ga u 17:00 na adresi posljednjeg klijenta umjesto da ga, kao dotad, započinjaju i završavaju u poslovnoj jedinici poduzetnika.

Suprotno tomu, u presudi Tribunala Supremo (Vrhovni sud) 784/2019 od 19. studenoga, povodom žalbe 1249/2017 (ECLI:ES:TS:2019:3880), odbija se kolektivna tužba u kojoj se zahtijevalo da se radnim vremenom smatra vrijeme koje vatrogasci u zračnoj luci provedu putujući od servisne zgrade, odnosno tehničkog bloka, do parka u kojem se odvija smjena radnika. Tribunal Supremo (Vrhovni sud) ističe sljedeće: „[...] za vrijeme puta od takozvanog tehničkog bloka do parka Spasilačko-vatrogasne službe zaposlenik zapravo nije na raspolaganju poslodavcu, nego obavlja zadaću pripreme i druge zadaće slične putovanju od svlačionice poduzetnika do mjesta rada. Činjenica da zaposlenik iz sigurnosnih razloga prvo treba doći u tehnički blok i da je upotrijebio magnetnu pristupnu karticu ne znači da je počelo teći njegovo radno vrijeme. U međuvremenu radnik ne smije obavljati nikakve osobne zadatke niti ga se može poslati na neki drugi zadatak jer to nije u opisu njegova posla”.

ČETVRTO – Stajališta stranaka glavnog postupka

(a) Stajalište sindikata tužitelja s kojim se slažu drugi sindikati koji su sudjelovali na raspravi:

Tužitelj smatra da putovanje radnika od baze do mjesta obavljanja posla (na početku radnog dana) i od mjesta obavljanja posla do baze (po završetku radnog dana) treba uračunati u radno vrijeme jer su ta putovanja karakteristična za djelatnost poduzetnika i svojstvena obavljanju posla, uzimajući u obzir da se putuje službenim vozilom i da su radnici za to vrijeme na raspolaganju poduzetniku.

Dodaje i da nije razumljivo to da poduzetnik smatra da je u radno vrijeme uključeno putovanje od baze do mjesta obavljanja posla, ali ne i putovanje u

suprotnom smjeru od mjesta obavljanja posla do baze nakon završetka radnog dana.

(b) Stajalište poduzetnika:

Protivi se tužbi i pritom ističe da se *člankom 2. Direktive 2003/88/EZ* utvrđuje strog pojam radnog vremena kojeg čine tri postojeća elementa: fizička prisutnost na mjestu rada, dostupnost podložno poslodavčevim upravljačkim ovlastima i aktivno obavljanje vlastitih zadataka. Usto smatra da u ovom slučaju nisu ispunjene te okolnosti jer radnici tijekom putovanja nisu „potencijalno” povezani s poslom, s obzirom na to da njihove usluge nisu potrebne.

PETO – Razlozi zbog kojih se upućuje zahtjev za prethodnu odluku i stajalište ovog radnog i socijalnog vijeća Tribunala Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana (Visoki sud autonomne zajednice Valencije)

(a) Razlozi zbog kojih se upućuje zahtjev za prethodnu odluku

Pitanje koje se upućuje u sporu u biti je pravno pitanje jer stranke ne raspravljaju o činjeničnoj situaciji iz koje proizlazi spor.

Kao što je to već navedeno, želi se utvrditi treba li vrijeme koje radnici provode na putu službenim vozilom od mikrozervata ili mjesta obavljanja posla, u kojem obavljaju svoje zadatke, do baze koju je odredio poduzetnik, uračunati u radno vrijeme za potrebe *članka 34. stavka 5. Zakona o radu* i u skladu s pojmom radnog vremena iz *članka 2. točke 1. Direktive 2003/88/EZ*, uzimajući u obzir da poduzetnik smatra da u radno vrijeme ulazi to putovanje na početku radnog dana.

Sljedeći su razlozi zbog kojih se Sudu Europske unije upućuje zahtjev za prethodnu odluku:

1. Nije utvrđeno da su Tribunal Supremo (Vrhovni sud) ili Sud Europske unije dosad odlučivali o situaciji poput one o kojoj je riječ u ovom sporu.
2. O odgovoru na pitanje upućeno u ovom predmetu, koje se može postaviti i za druge sektore djelatnosti, ovisi hoće li se prihvatiti kolektivna tužba koju je protiv društva VAERSA podnio Sindicat de Treballadors i Treballadors de les Administraciones i Serveis Publics STAS-IV.
3. Odgovor koji je ovo radno i socijalno vijeće pružilo prilikom rješavanja dviju tužbi u okviru kojih mu je upućeno ovo pitanje u redovnim postupcima koje su radnici pokrenuli protiv društva VAERSA bio je proturječan iako se temeljio na istoj sudskoj praksi Zajednice iznesenoj u *presudama od 10. rujna 2015., (C-266/14), predmet Tyco (ECLI:EU:C:2015:578)* i od 21. veljače 2018. (C-518/15) (ECLI:EU:C:2018:82) u kojima se utvrđuju sljedeći kriteriji za definiranje pojma „radno vrijeme”:

- (a) Radno vrijeme je „vremensko razdoblje u kojem radnik radi, stoji na raspolaganju poslodavcu i obavlja svoje poslove i zadatke u skladu s nacionalnim propisima i/ili praksom te taj pojam treba razumjeti kao suprotan vremenu odmora jer su ta dva pojma međusobno isključiva (*presude Jaeger, C-151/02 EU:C:2003:437, t. 48. i Dellas i dr., C-14/04, EU:C:2005:728, t. 42. te rješenja Vorel, C-437/05, EU:C:2007:23, t. 24. i Grigore, C-258/10, EU:C:2011:122, t. 42.*)”.
- (b) *Direktiva 2003/88* „ne predviđa međukategoriju između radnog vremena i vremena odmora (vidjeti u tom smislu *presudu Dellas i dr., C-14/04, EU:C:2005:728, t. 43. te rješenja Vorel, C-437/05, EU:C:2007:23, t. 25. i Grigore, C-258/10, EU:C:2011:122, t. 43.*)”.
- (c) „Putovanja radnika, koji su zaposleni na radnom mjestu kao što je ono o kojemu se raspravlja u glavnom postupku, kako bi došli do klijenata koje je odredio njihov poslodavac, neophodno su sredstvo obavljanja tehničkih usluga tih radnika kod njihovih klijenata. Neuzimanje u obzir tih putovanja dovelo bi do toga da poslodavac, kao što je Tyco, može tražiti da samo vrijeme koje je utrošeno u obavljanje poslova ugradnje i održavanja sigurnosnih sustava potpadne pod pojam ‚radno vrijeme‘ u smislu članka 2. točke 1. *Direktive 2003/88*, što bi imalo za učinak promjenu prirode tog pojma i povredu cilja zaštite sigurnosti i zdravlja radnika”.
- (d) U odnosu na drugi konstitutivni element pojma „radno vrijeme” „odlučujući je čimbenik činjenica da je radnik dužan biti fizički prisutan na mjestu koje odredi poslodavac i biti na raspolaganju tom poslodavcu kako bi odmah mogao pružiti odgovarajuće usluge u slučaju potrebe (vidjeti u tom smislu *presudu Dellas i dr., C-14/04, EU:C:2005:728, t. 48. te rješenja Vorel, C-437/05, EU:C:2007:23, t. 28. i Grigore, C-258/10, EU:C:2011:122, t. 63.*)”.
- (e) Među značajkama pojma „radno vrijeme”, u smislu članka 2. *Direktive 2003/88*, nisu intenzitet posla koji obavlja radnik ni njegova učinkovitost (*presuda od 1. prosinca 2005., Dellas i dr., C-14/04, EU:C:2005:728, t. 43.*).
- (f) Samo vrijeme povezano sa stvarnim pružanjem usluga treba smatrati „radnim vremenom” u smislu *Direktive 2003/88* (vidjeti u tom smislu *presudu od 9. rujna 2003., Jaeger, C-151/02, EU:C:2003:437, t. 65. i navedenu sudsku praksu*).

Na temelju tih kriterija ovo radno i socijalno vijeće smatra da je nužno uputiti zahtjev za prethodnu odluku zato što se u ovom postupku podnosi kolektivna tužba uređena u drugoj knjizi, glavi II., poglavlju VIII. Leya Reguladora de la Jurisdicción Social (Zakon o radnim sudovima), što podrazumijeva da će donesena presuda utjecati na sve članove osoblja zaduženog za bioraznolikost,

koje se ranije nazivalo osobljem zaduženim za mikrorezervate a kasnije osobljem zaduženim za mrežu Natura 2000.

Konačno, upućivanje zahtjeva za prethodnu odluku nužno je s obzirom na tvrdnje koje su iznijeli sindikat tužitelj i autonomna zajednica Valencija, uzimajući u obzir zahtjev ovog suda nakon održavanja rasprave, s obzirom na to da su obje stranke donijele proturječna rješenja iako su se pozvale na istu Direktivu 2003/88/EZ i istu sudsku praksu Suda.

(b) Stajalište ovog radnog i socijalnog vijeća Tribunala Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana (Visoki sud autonomne zajednice Valencije)

Kao što je to već navedeno, ovo radno i socijalno vijeće Tribunala Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana (Visoki sud autonomne zajednice Valencije) nije oblikovalo isto stajalište o pitanju koje je predmet ovog spora jer je prilikom rješavanja dviju žalbi u radnopravnom postupku, koje su protiv društva VAERSA podnijeli radnici koji su pružali usluge u mikrorezervatima u okviru zadaće mreže Natura 2000., tumačenjem iste sudske prakse Zajednice donijelo proturječna rješenja.

U *presudi 2696/2021 od 21. rujna (žalba u radnopravnom postupku 2966/2020)* odbijen je zahtjev dvoje radnika jer se smatralo da „za vrijeme putovanja u vozilu poduzetnika koji njima upravlja od mjesta obavljanja posla do baze nisu na raspolaganju poslodavcu i ne obavljaju svoje zadatke. Obavlja se zadaća prijevoza”.

S druge strane u *presudi 3555/2021 od 3. prosinca (žalba u radnopravnom postupku 581/2021)* doneseno je suprotno rješenje te se tvrdilo sljedeće: „Riječ je, dakle, o putovanjima službenim vozilom koja su karakteristična za djelatnost poduzetnika i svojstvena obavljanju posla, pri čemu su polazište i dolazište poslovni objekti pored rasadnika šumskog sadnog materijala autonomne zajednice Valencije koji se nalaze u Santa Fazu. Ako radnik svaki radni dan treba doći u bazu, preuzeti vozilo i stići do mjesta obavljanja posla te na kraju radnog dana treba napustiti mjesto obavljanja posla i vozilo ostaviti u bazi, treba zaključiti da su putovanja od baze do mjesta obavljanja posla uključena u radno vrijeme jer je za to vrijeme radnik na raspolaganju poduzetniku te treba smatrati da ‚radi‘ u smislu članka 2. točke 1. Direktive 2003/88”.

Dvojbe se javljaju jer, iako je točno da tijekom putovanja od mjesta obavljanja posla do baze radnici ne obavljaju svoje zadatke, ne mogu ni slobodno raspolagati svojim vremenom jer su obvezni putovati službenim vozilom u unaprijed određeno vrijeme i prema rasporedu koji je odredio taj poduzetnik.

ŠESTO – Prethodno pitanje koje se upućuje Sudu Europske unije

[omissis]

NALAŽE se da se Sudu Europske Unije uputi sljedeće prethodno pitanje: Treba li članak 2. Direktive 2003/88/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. studenoga 2003. o određenim vidovima organizacije radnog vremena tumačiti na način da je vrijeme koje radnici provedu u prijevozu službenim vozilom na početku i na kraju radnog dana od baze do mikrorezervata ili mjesta obavljanja posla u kojem obavljaju svoje zadaće te od tog mjesta do baze uključeno u „radno vrijeme” prema definiciji tog pojma iz članka 2. Direktive?

[omissis] [završni postupovni elementi]

RADNI DOKUMENT